



Göteborgs  
Stad

# Göteborg Stads riktlinje för förvaltning av de anknutna stiftelsernas kapital

Reglerande styrande dokument

Policy  
► Riktlinje  
Regel  
Anvisning  
Rutin  
Instruktion

## Göteborgs Stads styrsystem

Utgångspunkterna för styrningen av Göteborgs Stad är lagar och författningar, den politiska viljan och stadens invånare, brukare och kunder. För att förverkliga utgångspunkterna behövs förutsättningar av olika slag. Stadens politiker har möjlighet att genom styrande dokument beskriva hur de vill realisera den politiska viljan. Inom Göteborgs Stad gäller de styrande dokument som antas av kommunfullmäktige och kommunstyrelsen. Därutöver fastställer nämnder och bolagsstyrelser egna styrande dokument för sin egen verksamhet. Kommunfullmäktiges budget är det övergripande och överordnade styrande dokumentet för Göteborgs Stads nämnder och bolagsstyrelser.

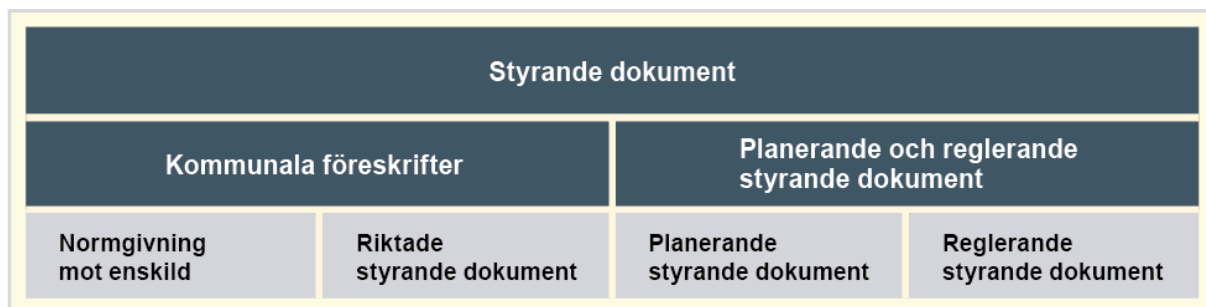


## Om Göteborgs Stads styrande dokument

Göteborgs Stads styrande dokument är våra förutsättningar för att vi ska göra rätt saker på rätt sätt. De anger vad nämnder/styrelser och förvaltningar/bolag ska göra, vem som ska göra det och hur det ska göras. Styrande dokument är samlingsbegreppet för dessa dokument.

Stadens grundläggande principer såsom demokratisk grundsyn, principer om mänskliga rättigheter och icke-diskriminering omsätts i praktisk verksamhet genom att de integreras i stadens ordinarie beslutsprocesser. Beredning av och beslut om styrande dokument har en stor betydelse för förverkligandet av dessa principer i stadens verksamheter.

De styrande dokumenten ska göra det tydligt både för organisationen och för invånare, brukare, kunder, leverantörer, samarbetspartners och andra intressenter vad som förväntas av förvaltningar och bolag. De styrande dokumenten ligger till grund för att utkräva ansvar när vi inte arbetar i enlighet med vad som är beslutat.



| Dokumentnamn: Göteborg Stads riktlinje för förvaltning av de anknutna stiftelsernas kapital |                               |                          |  |
|---|-------------------------------|--------------------------|--|
| Beslutad av:<br>Kommunfullmäktige   | Gäller för:<br>Stiftelser     | Diarienummer:<br>1619/18 | Datum och paragraf för<br>beslutet:<br>2019-06-11 § 27 |
| Dokumentsort:<br>Riktlinje  | Giltighetstid:<br>Tillsvidare | Senast reviderad:        | Dokumentansvarig:<br>Finanschef                        |
| Bilagor:  |                               |                          |  |

# Innehåll

|                                 |          |
|---------------------------------|----------|
| <b>Inledning .....</b>          | <b>3</b> |
| Syftet med denna riktlinje..... | 3        |
| Vem omfattas av riktlinjen..... | 3        |
| Bakgrund .....                  | 3        |
| Lagbestämmelser .....           | 3        |
| <b>Riktlinje .....</b>          | <b>4</b> |
| Ansvar och roller.....          | 4        |
| Kapitalförvaltningen .....      | 4        |
| <b>Bilagor.....</b>             | <b>9</b> |
| Appendix 1.....                 | 9        |
| Appendix 2.....                 | 10       |
| Appendix 3.....                 | 11       |

# Inledning

## Syftet med denna riktlinje

Denna riktlinje syftar till att konkretisera kommunfullmäktiges policy för mottagande och förvaltning av anknutna stiftelser i den del som avser förvaltningen av stiftelsernas kapital. Syfte med placeringsriktlinjerna är att:

- Ange riktlinjer för förvaltningen av det samlade kapitalet för de anknutna stiftelserna
- Ange riskramar för kapitalförvaltningen
- Ange hur riskerna skall hanteras
- Ange riktlinjer för uppföljning och rapportering

## Vem omfattas av riktlinjen

Riktlinjen omfattar förvaltningen av kapitalet för de stiftelser som har anknuten förvaltning till Göteborgs Stad. Riktlinjen anger ramar för den gemensamma kapitalförvaltningen. Denna riktlinje skall följas av kapitalförvaltaren som utses av stadsledningskontoret.

## Bakgrund

Göteborgs Stad ansvarar för kapitalförvaltningen för ett hundratal anknutna stiftelser med olika ändamål. Kapitalförvaltningen har ett evigt perspektiv med fokus på utdelning av den löpande avkastningen till destinatärer (mottagare) enligt donatorernas vilja.

## Lagbestämmelser

Göteborgs Stad är skyldig att följa stiftelselagen samt stiftelseförordnandet för respektive stiftelse.

# Riktlinje

## Ansvar och roller

Kommunfullmäktige

- Fastställer policy för mottagande och förvaltning.

Kommunstyrelsen

- Fastställer riktlinjer för förvaltning av de anknutna stiftelsernas kapital.
- Följer upp dessa riktlinjer samt beslutar om vilka avvikelser som ska rapporteras till kommunstyrelsen.

Stadsledningskontoret

- Har det löpande ansvaret för förvaltningen av de anknutna stiftelsernas kapital.
- Ansvarar för rapportering och uppföljning av dessa riktlinjer.
- Ansvarar för val av kapitalförvaltare.

## Kapitalförvaltningen

### Mål

Kapitalet skall investeras i en väl diversifierad och balanserad portfölj och målet med förvaltningen är att:

1. Uppnå en real värdesäkring<sup>1</sup> över tid av de anknutna stiftelsernas kapital
2. Uppnå en årlig direktavkastning om 3% +/- 0,5% beroende på marknadens förutsättningar

---

<sup>1</sup> Real värdesäkring definieras som summan av inflationstakten mätt i KPI och avkastningskrav på 3 procent.

### **Totalportföljen – Strategisk tillgångsallokering**

Sammansättningen av totalportföljen är det som över tid kommer avgöra om målen för kapitalförvaltningen uppnås. Historiska data och finansiell teori lär oss att det är fördelningen mellan de olika tillgångsslagen som är avgörande för utfallet av kapitalförvaltningen och inte valet av enskilda värdepapper. Baserat på detta kan man fastställa den långsiktiga sammansättningen av totalportföljen.

| Tillgångsslag <sup>2</sup>                                | Normalandel | Tillåten avvikelse, procentenheter |
|---|-------------|------------------------------------|
| Likvida medel   | 5 %         | +/- 5                              |
| Räntebärande tillgångar<br>Varav max 20 i utländsk valuta | 50%         | +/- 50                             |
| Aktier<br>Varav max 20 i utländsk valuta                  | 50 %        | +/- 50                             |
| Alternativa tillgångar                                    | 15 %        | +5/-1 5                            |

Stadsledningskontoret ansvarar för att löpande pröva de principer och regler som styr verksamheten och ge förslag till förändringar.

---

<sup>2</sup> För definition av de olika tillgångsslagen, se appendix 1

## Tillåtna instrument

### Räntebärande instrument

Placeringar sker enligt tabell nedan. Tillåten andel av totala räntebärande tillgångar. För förvaltning i fondform gäller att snittratingen i fonden uppfyller kraven.

| Emittent/värdepapper  | Max andel per emittentkategori, % | Max andel per emittent, % |
|---|-----------------------------------|---------------------------|
| Svenska staten eller av svenska staten garanterat värdepapper               | 0-100                             | 100                       |
| Utländska stater inom OECD med rating <sup>3</sup> om lägst AA/Aa           | 0-50                              | 10                        |
| Svenska kommuner och landsting  | 0-50                              | 20                        |
| Säkerställda bostadsobligationer  | 0-50                              | 20                        |
| Andra emittenter med säte i OECD land med rating om lägst AA/Aa             | 0-25                              | 20                        |
| Emittenter med säte i OECD-land med långfristig rating om lägst BBB/Baa     | 0-25                              | 5                         |
| Emittenter med säte i OECD-land med långfristig rating om lägst BB-/Ba-     | 0-15                              | 5                         |
| Emittenter med säte i OECD-land med kortfristig rating om lägst K2 eller P2 | 0-15                              | 5                         |

För förvaltning i fondform gäller att snittratingen i fonden uppfyller ovanställda krav.

### Aktier

Placeringar får ske i likvida aktieinstrument som är föremål för regelbunden handel på auktoriserad handelsplats som står under tillsyn av Finansinspektionen eller utländsk motsvarighet.

### Alternativa tillgångar

Placeringar får ske i instrument definierade i Appendix 1.

### Värdepappersfonder

I det fall placering görs i värdepappersfonder ska placeringsinriktningen i allt väsentligt överensstämma med bestämmelserna i denna placeringspolicy.

---

<sup>3</sup> Rating enligt Standard & Poor's och Moody's

Värdepappersfonderna ska stå under tillsyn av myndighet eller annat behörigt organ i EU-land.

### **Riskhantering**

Appendix 2 definierar de risker som kan uppstå i samband med kapitalförvaltningen. Risken i den totala portföljen utgörs av riskerna i de enskilda tillgångsslagen samt korrelationen mellan dessa. De väsentliga riskerna för förvaltningen samt hanteringen av dessa beskrivs nedan.

### **Ränterisk**

Durationen i totalportföljen bör ligga i intervallet 0-5 år.

### **Operativ risk**

Förvaltaren skall ha en god intern kontroll och ändamålsenliga rutiner och system samt kontrollåtgärder och rapportering. Förvaltningen skall inte vara personberoende.

### **Likviditetsrisk**

Placeringar ska ske i likvida tillgångar, vilka kan omsättas till likvida medel inom rimlig tid utan oskäliga transaktionskostnader.

### **Kredit- och motpartsrisk**

Köp och försäljning av instrument får endast ingås med motparter med adekvat och godkänd verksamhet som står under Finansinspektionens eller motsvarande utländsk myndighets, tillsyn.

### **Valutarisk**

Den samlade valutaexponeringen i portföljen får uppgå till högst 20 procent av den totala portföljens marknadsvärde.

## **Utvärdering och rapportering**

### **Utvärdering**

Förvaltarna har att arbeta mot specificerade jämförelseindex som speglar den specifika riskprofil, som karakteriserar den givna marknaden, men som också ger en uppfattning om den avkastning som skulle ha kunnat uppnås vid en passiv förvaltning genom ett indexinstrument på motsvarande marknad.

I avtalet med förvaltare skall det tydligt framgå vilket jämförelseindex som används för att utvärdera förvaltarens prestation.

### **Rapportering**

Finans skall rapportera resultatet av förvaltningen minst månadsvis till Kommunstyrelsen. Finans ska en gång om året rapportera portföljens klimatpåverkan med förslag på åtgärder till minskad påverkan. Fokus på alla investeringar är att välja placeringar som förvaltare bedömer är ekonomiskt, socialt och ekologiskt hållbara på lång sikt.

### **Val av förvaltare**

Val av förvaltare för respektive tillgångsslag görs av stadsledningskontoret. Vid dessa val läggs bl.a. vikt vid investeringsfilosofi, investeringsprocess, historiskt uppnådda förvaltningsresultat, system för riskkontroll, förvaltningsorganisation och arbetsmetoder i övrigt. Stadsledningskontoret äger rätten att själva utse den



förvaltaren som är bäst lämpad för uppdraget och att med omedelbar verkan kunna säga upp avtal med befintliga förvaltare.

### **Ansvarsfulla placeringar**

Förvaltningen skall alltid sträva efter ansvarsfulla placeringar.

### **Grundprincipen**

Kapital får inte placeras i aktier/räntebärande papper i bolag vars verksamhetsinriktning är tillverkning eller försäljning av vapen/krigsmateriel, alkohol, tobak, pornografiska alster eller kommersiell spelverksamhet. Vidare medges enbart placeringar i bolag som följer kraven i de internationella konventioner som Sverige har undertecknat. De konventioner som avses i första hand är konventioner om de mänskliga rättigheterna, barnkonventionen, ILO-konventionerna, internationella miljökonventioner samt konventioner mot mutor och korruption.

### **Göteborgs Stad som ansvarsfull investerare**

Göteborgs Stad ska i kapitalförvaltningen för stiftelserna sträva efter att vara en ansvarsfull investerare och beakta portföljens påverkan på omvärlden. Detta innebär att placeringar ska bedömas efter en analys av såväl hållbarhet och etik som de finansiella aspekterna. I linje med detta ska staden som ansvarsfull investerare:

- Välja förvaltare som har kompetens att integrera ESG (Environmental, Social and Governance) analys och investeringsbeslut.
- Välja förvaltare som ställer höga hållbarhetskrav på bolag och vara återhållsam beträffande placeringar i branscher som är problematiska utifrån Stadens grundläggande värderingar.
- Välja förvaltare som är anslutna till FN:s principer för ansvarsfulla investeringar.
- Välja bort bolag vars verksamhetsinriktning är produktion av fossila bränslen. Valda förvaltare förväntas istället investera i bolag som på ett konstruktivt sätt bidrar till att lösa klimatfrågan.

# Bilagor

## Appendix 1

### Definition av tillgångslag

#### Likvida medel

Likvida medel definieras som inlåning i bank på konto utan bindningstid. Övrig tidsbunden inlåning hänförs till tillgångslaget räntebärande tillgångar.

#### Räntebärande tillgångar

Räntebärande tillgångar definieras som svenska och globala penningmarknadsinstrument, förlagsbevis och obligationer. Räntebärande tillgångar omfattar även fonder och derivatinstrument där den underliggande tillgången utgörs av denna typ av placeringar.

#### Aktier

Med aktietillgångar avses svenska och globala aktier och aktierelaterade instrument, exempelvis svenska och globala depåbevis, konvertibla skuldebrev samt teckningsrätter.

Aktietillgångar omfattar även fonder och derivatinstrument där den underliggande tillgången utgörs av denna typ av placeringar eller ett erkänt aktieindex i syftet att hedga placeringen i portföljen.

#### Alternativa tillgångar

Placeringar utöver vad som definieras ovan betecknas som övriga tillgångar. Tillåtna instrument är hedgefonder, kombination av aktier och räntor, strukturerade produkter och ädelmetaller.

## Appendix 2

### Definition av risker

#### Ränterisk

Marknadsvärdet på en räntebärande tillgång påverkas av förändringar av räntenivån. En stigande ränta medför ett minskat värde på en räntebärande tillgång. Känsligheten ökar med tillgångens löptid och mäts med hjälp av begreppet duration.

#### Operativ risk

Med operativ risk avses förluster till följd av icke ändamålsenliga eller misslyckade interna processer, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser. En god intern kontroll syftar till att begränsa de operativa riskerna.

#### Likviditetsrisk

Likviditetsrisk innebär att en tillgång inte kan omsättas till likvida medel med omedelbar verkan utan betydande transaktionskostnader.

#### Kredit- och motpartsrisk

Motpartsrisk definieras som risken för att motparten inte kan fullgöra sina åtaganden mot investeraren enligt ingångna avtal. Motpartsrisk mäts i form av kreditvärdighet. Aktuell rating anger kreditvärdigheten.

#### Valutarisk

Valutarisk är risken att värdet på tillgångar och skulder i utländsk valuta omräknat till svenska kronor förändras på ett ofördelaktigt vis då växelkurser ändras.

## Appendix 3

### Definition av ratingskala

Ratinginstitutet Standard & Poor's (S&P's) och Moody's Investors Service Inc (Moody's) klassificering av långfristig upplåning kan illustreras enligt följande:

| Ratinginstitut | Mycket hög kreditvärdighet | Hög kreditvärdighet | Spekulativ kreditvärdighet | Mycket låg kreditvärdighet |
|----------------|----------------------------|---------------------|----------------------------|----------------------------|
| S & P's        | AAA-AA                     | A-BBB               | BB-B                       | CCC-D                      |
| Moody's        | Aaa-Aa                     | A-Baa               | Ba-B                       | Caa-C                      |

För kortfristig upplåning gäller nedanstående tabell.

| Ratinginstitut | Mycket hög kreditvärdighet | Hög kreditvärdighet | Tillfredsställande kreditvärdighet | Spekulativ eller mycket svag |
|----------------|----------------------------|---------------------|------------------------------------|------------------------------|
| S & P AB's     | K-1                        | K-2                 | K-3                                | K-4, K-5                     |
| Moody's        | P-1                        | P-2                 | P-3                                | Not P                        |